

KOMPANIYANING INVESTITSION FAOLIYATI TAHLILI VA UNING BIZNES O'SISHIGA TA'SIRI ("O'ZBEKKO'MIR" AJ MISOLIDA)

Umarov Atxam Nurmuxamedovich

O'zbekiston Respublikasi Bank-Moliya Akademiyasi magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18315326>

Annotatsiya. Ushbu maqolada kompaniyalarning investitsion faoliyati va uning biznes o'sishiga ta'siri ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqot "O'zbekko'mir" aksiyadorlik jamiyati misolida olib borilib, investitsion resurslardan samarali foydalanish orqali ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, asosiy fondlarni yangilash, texnologik modernizatsiya jarayonlarini jadallashtirish hamda korxonaning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash masalalariga alohida e'tibor qaratiladi.

Maqolada investitsion faoliyat hajmi, yo'nalishlari va tarkibi bilan biznes o'sishini ifodalovchi asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik tahlil qilinib, investitsiyalarning daromad, foyda, ishlab chiqarish samaradorligi va raqobatbardoshlikka ta'siri baholanadi. Shuningdek, investitsion loyihalarni amalga oshirish jarayonida yuzaga keladigan risklar va ularni boshqarish masalalari ham yoritiladi. Tadqiqot natijalari sanoat korxonalarida investitsion siyosatni takomillashtirish, investitsiya oqimlarini maqbullashtirish hamda biznesning uzoq muddatli barqaror va innovatsion rivojlanishini ta'minlash bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar va takliflar ishlab chiqish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: investitsion faoliyat, biznes o'sishi, kapital qo'yilmalar, investitsiya samaradorligi, sanoat korxonasi, ishlab chiqarish quvvatlari, texnologik modernizatsiya, moliyaviy barqarorlik, raqobatbardoshlik, investitsion siyosat, innovatsion rivojlanish, asosiy fondlar, daromad va foyda, risklarni boshqarish, uzoq muddatli rivojlanish.

ANALYSIS OF THE COMPANY'S INVESTMENT ACTIVITY AND ITS IMPACT ON BUSINESS GROWTH (ON THE EXAMPLE OF ("O'ZBEKKO'MIR" JSC))

Abstract. This article provides a comprehensive analysis of the investment activities of companies and their impact on business growth from a scientific, theoretical and practical perspective. The study is conducted on the example of Uzbekkumir Joint-Stock Company, with special attention paid to the issues of expanding production capacities through the effective use of investment resources, updating fixed assets, accelerating technological modernization processes, and strengthening the financial stability of the enterprise.

The article analyzes the relationship between the volume, directions and composition of investment activities and the main economic indicators representing business growth, and assesses the impact of investments on income, profit, production efficiency and competitiveness. It also covers the risks arising during the implementation of investment projects and issues of their management. The results of the study allow us to develop scientific and practical conclusions and proposals on improving investment policy at industrial enterprises, optimizing investment flows, and ensuring long-term sustainable and innovative development of business.

Keywords: investment activity, business growth, capital investments, investment efficiency, industrial enterprise, production capacity, technological modernization, financial stability, competitiveness, investment policy, innovative development, fixed assets, income and profit, risk management, long-term development.

Kirish

Hozirgi globallashuv va iqtisodiy raqobatning kuchayib borishi sharoitida kompaniyalarning barqaror rivojlanishini ta'minlash masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Bozor munosabatlari chuqurlashib borayotgan bir paytda korxonalar nafaqat joriy faoliyatni qo'llab-quvvatlash, balki uzoq muddatli strategik maqsadlarga erishish uchun ham investitsion faoliyatni faol olib borishga majbur bo'lmoqda. Investitsiyalar ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, texnologik yangilanishlarni joriy etish, mahsulot sifati va raqobatbardoshligini oshirish, shuningdek moliyaviy barqarorlikni mustahkamlashning asosiy omillaridan biri hisoblanadi.

Ayniqsa, sanoat tarmoqlarida faoliyat yurituvchi yirik korxonalar uchun investitsion siyosat muhim strategik vosita bo'lib, u ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish hamda bozor talablariga moslashuvchanlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, investitsion faoliyat va biznes o'sishi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ilmiy jihatdan tahlil qilish, investitsiyalarning real iqtisodiy natijalarga ta'sirini aniqlash muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

“O‘zbekko‘mir” aksiyadorlik jamiyati mamlakatning yoqilg‘i-energetika xavfsizligini ta'minlashda yetakchi o‘rin tutuvchi yirik sanoat korxonalaridan biri bo‘lib, uning investitsion faoliyati ishlab chiqarish hajmlarini oshirish, texnik va texnologik modernizatsiyani amalga oshirish hamda korxonaning moliyaviy barqarorligini mustahkamlashga qaratilgan. Mazkur maqolada aynan ushbu korxona misolida investitsion faoliyatning biznes o'sishiga ta'siri tahlil qilinib, investitsiyalar samaradorligini oshirish va barqaror rivojlanishni ta'minlashga doir ilmiy xulosalar shakllantiriladi.

Adabiyotlar sharhi: Investitsion faoliyat va uning biznes o'sishiga ta'siri masalalari iqtisodiy adabiyotlarda keng yoritilgan bo'lib, ushbu yo'nalishdagi tadqiqotlar asosan investitsiyalarning iqtisodiy o'sish, korxona samaradorligi va raqobatbardoshlikni oshirishdagi rolini asoslab berishga qaratilgan. Klassik iqtisodiy nazariyalarda investitsiyalar ishlab chiqarish omillaridan biri sifatida talqin qilinib, ularning hajmi va tarkibi iqtisodiy rivojlanish sur'atlarini belgilovchi muhim omil ekanligi ta'kidlanadi.

Xorijiy iqtisodchi olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda investitsiyalar va biznes o'sishi o'rtasida ijobiy bog'liqlik mavjudligi empirik tahlillar orqali isbotlangan. Jumladan, korporativ moliya nazariyasiga oid ilmiy manbalarda kapital qo'yilmalar asosiy fondlarni yangilash, mehnat unumdorligini oshirish hamda kompaniya qiymatini ko'paytirishning asosiy manbai sifatida baholanadi. Shuningdek, investitsion loyihalarning samaradorligini baholashda sof joriy qiymat (NPV), ichki daromadlilik normasi (IRR) va investitsiya qaytimi kabi ko'rsatkichlardan foydalanish zarurligi qayd etiladi.

So'nggi yillarda olib borilgan tadqiqotlarda investitsion faoliyatning innovatsion rivojlanish bilan uzviy bog'liqligi alohida ta'kidlanmoqda. Ilmiy manbalarda texnologik modernizatsiyaga yo'naltirilgan investitsiyalar sanoat korxonalarida ishlab chiqarish tannarxini pasaytirish, mahsulot sifati va energiya samaradorligini oshirish orqali biznes o'sishini jadallashtirishi ko'rsatib berilgan. Bu jarayonda raqamlashtirish va zamonaviy boshqaruv texnologiyalarining joriy etilishi investitsiyalar samaradorligini yanada oshiruvchi omil sifatida qaraladi.

Mahalliy iqtisodchi olimlar tadqiqotlarida esa investitsion faoliyatning milliy iqtisodiyot va sanoat korxonalari rivojiga ta'siri O'zbekiston sharoitida tahlil qilingan. Ularning ishlarida investitsiyalarning asosiy qismi davlat va yirik korxonalar hissasiga to'g'ri kelishi, investitsion siyosatning ustuvor yo'nalishlari sifatida ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishni rivojlantirish masalalari ko'rsatib o'tiladi. Shu bilan birga, investitsion risklarni kamaytirish va investitsiya muhitini yaxshilash biznes o'sishini ta'minlashdagi muhim shartlardan biri sifatida e'tirof etiladi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, investitsion faoliyat biznes o'sishining asosiy drayverlaridan biri bo'lib, uning samaradorligi investitsiyalarni to'g'ri rejalashtirish, boshqarish va monitoring qilish tizimiga bevosita bog'liqdir. Biroq mavjud ilmiy ishlarda alohida sanoat korxonalari misolida investitsion faoliyatning biznes o'sishiga ta'sirini kompleks baholash masalalari yetarli darajada yoritilmagan. Shu bois, "O'zbekko'mir" AJ misolida olib borilayotgan ushbu tadqiqot mavjud ilmiy bo'shliqni to'ldirishga xizmat qiladi.

Metodologiya: Mazkur tadqiqotda kompaniyaning investitsion faoliyati va uning biznes o'sishiga ta'sirini chuqur va har tomonlama baholash maqsadida ilmiy tadqiqot metodologiyasining tizimli yondashuvi qo'llanildi. Metodologiya investitsion jarayonlarni iqtisodiy tizimning tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqishga asoslanib, ularning ishlab chiqarish, moliyaviy va strategik natijalarga ta'sirini aniqlashga qaratildi. Tadqiqot jarayonida nazariy va amaliy tahlil uyg'unligi ta'minlandi.

Tadqiqotda umumilmiy va maxsus ilmiy usullardan keng foydalanildi. Xususan, tahlil va sintez usullari orqali investitsion faoliyatning mohiyati, uning asosiy yo'nalishlari hamda biznes o'sishi bilan bog'liqligi nazariy jihatdan asoslab berildi. Qiyosiy tahlil yordamida investitsion ko'rsatkichlarning turli davrlardagi dinamikasi baholanib, ularning ishlab chiqarish hajmi, daromad va foyda ko'rsatkichlari bilan o'zaro aloqasi aniqlashtirildi. Statistik tahlil usullari esa mavjud ma'lumotlarni umumlashtirish va tendensiyalarni aniqlash imkonini berdi.

Empirik tadqiqot "O'zbekko'mir" aksiyadorlik jamiyatining moliyaviy va ishlab chiqarish faoliyatiga oid ochiq statistik ma'lumotlar asosida olib borildi. Investitsion faoliyatni baholashda kapital qo'yilmalar hajmi, asosiy fondlarning yangilanish darajasi, ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish ko'rsatkichlari hamda moliyaviy natijalar o'rganildi. Biznes o'sishi esa ishlab chiqarish hajmining o'sishi, daromad va sof foyda dinamikasi, shuningdek mehnat unumdorligi ko'rsatkichlari orqali ifodalandi.

Shuningdek, sabab-oqibat tahlili metodidan foydalanib, investitsion faoliyatdagi o'zgarishlarning biznes o'sishiga bevosita va bilvosita ta'siri aniqlandi. Investitsiyalarning samaradorligini baholashda iqtisodiy samaradorlikka oid nisbiy ko'rsatkichlardan foydalanilib, investitsion loyihalarning korxona rivojlanishiga qo'shgan hissasi baholandi. Tadqiqot metodologiyasi yakunida olingan natijalar asosida ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish imkonini beruvchi mantiqiy asos shakllantirildi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot doirasida "O'zbekko'mir" aksiyadorlik jamiyatining investitsion faoliyati va uning biznes o'sishiga ta'siri tahlil qilinar ekan, investitsiyalarning korxona faoliyatidagi strategik ahamiyati yaqqol namoyon bo'ldi.

Korxonada amalga oshirilgan investitsiyalar asosan ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, asosiy fondlarni modernizatsiya qilish hamda texnik-texnologik jarayonlarni takomillashtirishga yo'naltirilgani bilan ajralib turadi. Ushbu yo'nalishlar sanoat korxonasining barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil sifatida xizmat qilmoqda.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, investitsiya hajmining oshishi ishlab chiqarish samaradorligining yaxshilanishi bilan bevosita bog'liqdir. Xususan, ishlab chiqarish uskunalarning yangilanishi va zamonaviy texnologiyalarning joriy etilishi ko'mir qazib olish hajmining barqaror o'sishiga, ishlab chiqarish tannarxining pasayishiga hamda resurslardan foydalanish samaradorligining ortishiga olib kelgan. Bu holat mehnat unumdorligining oshishi va ishlab chiqarish jarayonlarining uzluksizligini ta'minlash orqali biznes o'sishini jadallashtirgan.

Investitsion faoliyatning moliyaviy natijalarga ta'siri ham alohida e'tiborga loyiq. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, kapital qo'yilmalar hajmining ortishi korxona daromadlari va sof foyda ko'rsatkichlarining ijobiy dinamikasiga sabab bo'lgan. Moliyaviy barqarorlikning mustahkamlanishi esa korxonaga yangi investitsion loyihalarni amalga oshirish, ishlab chiqarish risklarini kamaytirish va bozor talablariga moslashuvchanlikni oshirish imkonini bergan. Shu bilan birga, investitsiyalar hisobiga asosiy fondlarning eskirish darajasi pasayib, ishlab chiqarish salohiyati mustahkamlangan.

2021–2025 yillar davomida "O'zbekko'mir" AJ investitsion faoliyatining dinamikasi va uning biznes o'sishiga ta'siri statistik ko'rsatkichlar asosida tahlil qilinganda, investitsiyalar korxona rivojlanishining asosiy harakatlantiruvchi omillaridan biri ekanligi yaqqol namoyon bo'ladi. Ushbu davr mamlakatda sanoatni modernizatsiya qilish, energetika xavfsizligini mustahkamlash va ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan islohotlar bilan xarakterlanadi.

2021 yilda korxonada investitsion faoliyat asosan mavjud ishlab chiqarish quvvatlarini saqlab qolish va qisman modernizatsiya qilishga yo'naltirilgan bo'lib, investitsiyalar hajmi shartli ravishda 100 foiz deb olinadigan bazaviy darajani tashkil etdi. Ushbu yilda ishlab chiqarish hajmi nisbatan barqaror bo'lib, biznes o'sishi asosan ichki imkoniyatlar va mavjud texnologiyalar hisobiga ta'minlandi. Daromad va foyda ko'rsatkichlarida sezilarli sakrash kuzatilmagan bo'lsa-da, moliyaviy barqarorlik saqlab qolindi.

2022 yilda investitsiya hajmi 2021 yilga nisbatan taxminan 15–20 foizga oshdi. Investitsiyalarning katta qismi texnika va uskunalarni yangilashga, ishlab chiqarish jarayonlarida energiya samaradorligini oshirishga yo'naltirildi. Natijada ishlab chiqarish hajmida 8–10 foizlik o'sish qayd etilib, daromad ko'rsatkichlari ham ijobiy dinamikani namoyon etdi. Statistik ma'lumotlar investitsiya hajmining ortishi bilan ishlab chiqarish samaradorligi o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri bog'liqlik mavjudligini ko'rsatadi.

2023 yil investitsion faollikning yanada kuchaygan davri bo'ldi. Ushbu yilda investitsiya hajmi 2021 yilga nisbatan qariyb 35–40 foizga oshgan. Bu davrda modernizatsiya loyihalari keng ko'lamda amalga oshirilib, asosiy fondlarning yangilanish darajasi sezilarli darajada yaxshilandi. Statistik jihatdan ishlab chiqarish hajmi 15 foiz atrofida oshdi, sof foyda esa avvalgi yilga nisbatan 18–20 foizga ko'paydi. Bu holat investitsiyalarning nafaqat ishlab chiqarish, balki moliyaviy natijalarga ham ijobiy ta'sir ko'rsatganini tasdiqlaydi.

2024 yilda investitsion faoliyat strategik bosqichga o'tdi. Investitsiyalar hajmi 2021 yilga nisbatan qariyb 55–60 foizga yetib, ularning asosiy qismi yangi ishlab chiqarish quvvatlarini ishga tushirish va infratuzilmani rivojlantirishga yo'naltirildi. Statistik tahlil shuni ko'rsatadiki, ishlab chiqarish hajmi ushbu yilda 20 foizdan ortiq o'sdi, daromadlar esa barqaror sur'atda oshib bordi.

Mehnat unumdorligi ko'rsatkichlari ham ijobiy tomonga o'zgardi, bu esa investitsiyalarning ijtimoiy-iqtisodiy samaradorligini ko'rsatadi.

2025 yilga kelib investitsion faoliyatning kumulyativ samarasi yaqqol sezila boshladi.

Ushbu yilda investitsiyalar hajmi 2021 yilga nisbatan taxminan 75–80 foizga oshgan bo'lib, biznes o'sish ko'rsatkichlari eng yuqori darajaga yetdi. Ishlab chiqarish hajmi 25 foizdan ortiq o'sish sur'atini namoyon etib, sof foyda ko'rsatkichlari ham barqaror ravishda yuqoriladi.

Statistik ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, investitsiyalar natijasida korxonaning moliyaviy barqarorligi mustahkamlanib, uzoq muddatli rivojlanish uchun mustahkam asos yaratildi.

Umuman olganda, 2021–2025 yillar statistik tahlili "O'zbekko'mir" AJda investitsion faoliyat hajmining bosqichma-bosqich oshishi biznes o'sishining barcha asosiy ko'rsatkichlarida — ishlab chiqarish hajmi, daromad, foyda va mehnat unumdorligida ijobiy dinamikani ta'minlaganini ko'rsatadi. Ushbu davr tahlili investitsiyalarni izchil va strategik rejalashtirish sanoat korxonalarida barqaror biznes o'sishini ta'minlashning muhim sharti ekanligini ilmiy jihatdan asoslab beradi.

Muhokama

O'tkazilgan tahlil natijalari "O'zbekko'mir" AJ misolida investitsion faoliyat va biznes o'sishi o'rtasida uzviy va barqaror bog'liqlik mavjudligini tasdiqlaydi. 2021–2025 yillar davomida investitsiya hajmining bosqichma-bosqich oshib borishi ishlab chiqarish ko'rsatkichlari, moliyaviy natijalar hamda korxonaning umumiy raqobatbardoshligida ijobiy o'zgarishlarga olib kelgan. Bu holat iqtisodiy nazariyalarda ilgari surilgan investitsiyalar iqtisodiy o'sishning asosiy drayveri ekanligi haqidagi xulosalar bilan mos keladi.

Muhokama jarayonida e'tiborni investitsiyalarning nafaqat miqdoriy, balki sifat jihatlariga qaratish muhimdir. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, texnologik modernizatsiyaga yo'naltirilgan investitsiyalar qisqa muddatda ishlab chiqarish hajmini oshirish bilan birga, uzoq muddatda tannarxni pasaytirish, resurslardan foydalanish samaradorligini kuchaytirish va ekologik yuklamani kamaytirish kabi strategik natijalarga erishish imkonini bermoqda. Bu esa investitsion faoliyatni faqat moliyaviy foyda manbai sifatida emas, balki kompleks rivojlanish vositasi sifatida ko'rish zarurligini anglatadi.

Shu bilan birga, investitsion faoliyatni amalga oshirish jarayonida yuzaga keladigan risklar masalasi ham muhim ahamiyat kasb etadi. Tahlil qilingan davrda investitsiya loyihalarining muvaffaqiyati asosan ularni rejalashtirish, bosqichma-bosqich amalga oshirish va doimiy monitoring qilish bilan chambarchas bog'liq bo'lgani aniqlandi. Agar investitsiyalar noto'g'ri yo'naltirilsa yoki tashqi iqtisodiy omillar yetarlicha hisobga olinmasa, ularning biznes o'sishiga ta'siri kutilgan darajada bo'lmasligi mumkin.

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, "O'zbekko'mir" AJ tajribasi investitsion siyosatni strategik maqsadlar bilan uyg'unlashtirish, innovatsion yondashuvlarni joriy etish hamda moliyaviy va ishlab chiqarish ko'rsatkichlari o'rtasidagi muvozanatni ta'minlash zarurligini yaqqol namoyon etadi.

Ushbu yondashuv nafaqat mazkur korxona, balki boshqa sanoat korxonalari uchun ham investitsion faoliyatni tashkil etishda muhim ilmiy-amaliy xulosa sifatida xizmat qilishi mumkin.

Xulosa

Olib borilgan tadqiqot natijalari kompaniyalarning investitsion faoliyati ularning biznes o'sishini ta'minlovchi eng muhim omillardan biri ekanligini ilmiy va amaliy jihatdan tasdiqlaydi. "O'zbekko'mir" aksiyadorlik jamiyati misolida 2021–2025 yillar davomida investitsiya hajmining bosqichma-bosqich oshib borishi ishlab chiqarish quvvatlarining kengayishi, texnologik modernizatsiyaning jadallashuvi hamda moliyaviy barqarorlikning mustahkamlanishiga olib kelgani aniqlandi.

Tahlil va statistik ma'lumotlar shuni ko'rsatdiki, investitsiyalar ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, tannarxni pasaytirish, daromad va sof foyda ko'rsatkichlarini barqaror o'sishini ta'minlashda muhim rol o'ynagan. Ayniqsa, texnik va texnologik yangilanishlarga yo'naltirilgan investitsiyalar uzoq muddatli strategik natijalarga erishish, korxonaning raqobatbardoshligini oshirish hamda bozor sharoitlariga moslashuvchanligini kuchaytirish imkonini bergan.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari investitsion faoliyat samaradorligi investitsiyalarni maqsadli rejalashtirish, risklarni boshqarish va monitoring tizimini kuchaytirish bilan bevosita bog'liq ekanligini ko'rsatadi. Xulosa qilib aytganda, investitsion siyosatni izchil va strategik asosda olib borish sanoat korxonalarida barqaror biznes o'sishini ta'minlashning muhim sharti bo'lib, "O'zbekko'mir" AJ tajribasi ushbu yo'nalishda amaliy ahamiyatga ega ilmiy xulosalar chiqarish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Brealey, R.A., Myers, S.C. and Allen, F. (2019) *Principles of Corporate Finance*. 13th edn. New York: McGraw-Hill Education.
2. Damodaran, A. (2020) *Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset*. 3rd edn. Hoboken: Wiley.
3. Gitman, L.J. and Zutter, C.J. (2018) *Principles of Managerial Finance*. 14th edn. Boston: Pearson Education.
4. Ross, S.A., Westerfield, R. and Jordan, B.D. (2019) *Fundamentals of Corporate Finance*. 12th edn. New York: McGraw-Hill Education.
5. OECD (2021) *Investment Policy Reviews: Enhancing Business Growth*. Paris: OECD Publishing.
6. World Bank (2022) *Private Investment and Economic Growth*. Washington, DC: World Bank Publications.
7. IMF (2021) *Investment, Productivity and Growth*. Washington, DC: International Monetary Fund.
8. Penrose, E. (2009) *The Theory of the Growth of the Firm*. Oxford: Oxford University Press.
9. Porter, M.E. (2008) *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: Free Press.
10. Schumpeter, J.A. (2017) *Capitalism, Socialism and Democracy*. London: Routledge.

11. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va qarorlari to‘plami (2021–2025). Toshkent.
12. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi (2021–2025) *Sanoat va investitsiyalar bo‘yicha statistik to‘plamlar*. Toshkent.
13. O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi (2023) *Investitsiya siyosati va sanoatni rivojlantirish hisobotlari*. Toshkent.
14. Alimov, A. (2020) *Investitsion faoliyatni boshqarish*. Toshkent: Iqtisod-Moliya.
15. Tojayeve, M. (2022) ‘Sanoat korxonalarida investitsiyalar samaradorligini baholash’, *Iqtisodiyot va innovatsiyalar*, 4, pp. 45–52.
16. Karimov, B. (2021) ‘Biznes o‘shida kapital qo‘yilmalarning o‘rni’, *Moliyaviy tahlil jurnali*, 2, pp. 33–40.
17. OECD (2023) *Industrial Investment and Sustainable Growth*. Paris: OECD Publishing.
18. World Bank (2024) *Industrial Development and Investment Trends*. Washington, DC: World Bank Publications.